

از: دفتر اجرای احکام بیات عمومی دیوان عدالت اداری
بر: دفتر حقوقی محترم سازمان امور مالیاتی کشور

باسلام و احترام

به بیوست دستور قضایی قاضی محترم اجرای احکام هیات عمومی دیوان عدالت اداری ارسال می گردد. خواهشمند است دستور فرمایید نسخه ابلاغ شده این برگ را با قید تاریخ رویت و گواهی مامور مربوطه اعاده فرمایند.

مآذول بسیر
سرپرست دفتر شعبه اجرای احکام بیات عمومی

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری، پلاوار شهید معیری نیش خیابان ایران زمین
تلفن: ۰۲۱-۵۱۲۰۰۰ ۰۲۱-۵۱۲۰۳۱۶۳

بابت

سازمان محترم امور مالیاتی کشور

سلام علیکم؛

احتراماً، بموجب دادنامه شماره ۲۷۶۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر "با اعمال ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آئین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رای شماره ۹۱۰۵۹۱/۰۵۸۱۰۹۰۵۹۷۰۹۸۰ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۱ موافقت گردید و بر همین اساس بند ۲ بخشنامه شماره ۱۹۴۱۸/۴۳۸۵/۲۱۱ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۷ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور ابطال شد. " اکنون در راستای اعمال ماده ۹۵ قانون تشکیلات و آئین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی، ضمن ارسال مجدد رأی هیأت عمومی و رعایت آن در مصوبات بعدی و فرآیندهای اداری، مقتضی است، دستور فرمایید اقدامات لازم درخصوص اجرای دادنامه بعمل آید و نتیجه اقدامات صورت گرفته بهمراه اوراق مربوط حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ به این شعبه ارسال گردد.

بدیهی است عدم اقدام، موجب اعمال ماده ۱۱۰ قانون تشکیلات و آئین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی خواهد شد./

سید محمدتقی ملکوتی

قاضی شعبه اجرای احکام هیأت عمومی

دیوان عدالت اداری

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مخبری نیش خیابان ایران زمین
تلفن: ۰۲۱-۵۱۲۰۳۱۶۳ نمابر: ۰۲۱-۴۶۰۴۴۰۸۳

قَلَّا تَتَّبِعُوا الْهَوَىَٰ أَن تَعْدِلُوا

دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده: ۰۰۴۰۹۳
شماره پرونده: ۱۴۰۰۳۱۹۲۰۰۱۶۱۹۰۴۱
دادنامه: ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۷۶۲
تاریخ: ۱۴۰۱/۱۲/۰۹
پوست:

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره دادنامه: ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۷۶۲

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۱/۱۲/۰۹

شماره پرونده: ۰۰۴۰۹۳

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای علی کاردان نیا

طرف شکایت: سازمان امور مالیاتی کشور

موضوع شکایت و خواسته: اعمال ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رأی شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۵۹۱-۱۳۹۸۰۴۰۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

گردش کار: ۱- با شکایت آقای بهمن زبردست و به موجب دادنامه شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۵۹۱-۱۳۹۸۰۴۰۱۱ بند ۲ بخشنامه شماره ۱۹۴۱۸/۴۳۸۵۰۲۱۱۰۷-۱۳۸۳/۱۱۰۷ رئیس کل سازمان امور مالیاتی ابطال شد.

۲- متن رأی شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۵۹۱-۱۳۹۸۰۴۰۱۱ هیأت عمومی به شرح زیر می باشد:

" بر اساس ماده ۱۳۷ قانون مالیات های مستقیم. هزینه های درمانی پرداختی هر مؤدی بابت معالجه خود یا همسر و اولاد و پدر و مادر و برادر و خواهر تحت تکفل در یک سال مالیاتی و همچنین حق بیمه پرداختی هر شخص حقیقی به مؤسسات بیمه ایرانی بابت انواع بیمه های عمر و زندگی و بیمه های درمانی از درآمد مشمول مالیات مؤدی کسر می گردد. همچنین به موجب ماده ۲۹ قانون تأمین اجتماعی « که درصد از مأخذ محاسبه حق بیمه مذکور در ماده ۲۸ این قانون حسب مورد برای تأمین هزینه های ناشی از موارد مذکور در بندهای (الف) و (ب) ماده ۳ این قانون تخصیص می یابد و بقیه به سایر تعهدات اختصاص خواهد یافت.» بنابه مراتب فوق بند ۲ بخشنامه شماره ۱۹۴۱۸/۴۳۸۵۰۲۱۱۰۷-۱۳۸۳/۱۱۰۷ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور که بر اساس آن مقرر شده است که کارفرمایان بیمه شدگان سازمان خدمات درمانی و سایر مؤسسات بیمه گر ایرانی نیز نتوانند صرفاً با کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده و کارفرمایان بیمه شدگان سازمان خدمات درمانی و سایر مؤسسات بیمه گر ایرانی نیز می توانند با کسر کل سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده خود از درآمد حقوق آنان و با قید میزان آن در فهرست های حقوق تسلیمی به اداره امور مالیاتی ذی ربط. مالیات متعلق را محاسبه نمایند از جهت کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده مغایر با حکم مقرر در ماده ۱۳۷ قانون مالیات های مستقیم و ماده ۲۹ قانون تأمین اجتماعی است و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود. "

۳- متعاقباً آقای علی کاردان نیا به موجب لایحه ای ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۱۹۴۱۸/۴۳۸۵۰۲۱۱۰۷-۱۳۸۳/۱۱۰۷ رئیس کل سازمان امور مالیاتی را از تاریخ تصویب و در اجرای مقررات ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری درخواست می کند که متن آن به قرار زیر است:

" هیأت عمومی دیوان طی دادنامه شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۵۹۱-۱۳۹۸۰۴۰۱۱ بند (ب) ۲ بخشنامه شماره ۱۹۴۱۸/۴۳۸۵۰۲۱۱۰۷-۱۳۸۳/۱۱۰۷ سازمان امور مالیاتی کشور با این بیان «کارفرمایان بیمه شدگان سازمان تأمین اجتماعی می توانند صرفاً با کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده ...» خلاف قانون تشخیص داده و آن را ابطال کرده است. لیکن دادنامه مذکور در مورد استرداد وجوهی که تحت عنوان مالیات در دستگاه های اجرایی کسر شده ساکت است. این مسأله باعث شده رئیس سازمان امور مالیاتی کشور در بخشنامه شماره ۲۰۰۹۸۰۴۴-۱۳۹۸/۵۰۱۴ (پس از ابلاغ دادنامه مذکور) به ادارات کل امور مالیاتی استان ها صرفاً بخشنامه فوق الذکر را ابطال نموده ولیکن هیچ گونه اشاره ای درباره اثر ابطال مصوبه مورد نظر از زمان تصویب آن نداشته باشد. از آنجا که مطابق دادنامه مذکور و نیز دادنامه شماره ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۴۱۵-۱۴۰۰/۶۰۲-۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۴۱۵ حق بیمه سهم بیمه شده به طور کامل قابل کسر از درآمد مشمول مالیات تشخیص داده شده و کسر آن از حقوق اشخاص مشمول طبق دادنامه خلاف قانون صورت گرفته و عدم استرداد وجوه مأخوذه به اکثر کارکنان موجب تضییع حقوق آنان و از طرف دیگر شدن من غیر حق دولت می باشد. لذا خواهشمند است دستور فرمایید در اجرای ماده ۲۰ [۱۳] قانون دیوان عدالت اداری و به منظور جلوگیری از تضییع حقوق ذی نفعان، رأی صادره مورد بازنگری و تسری ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۱۹۴۱۸/۴۳۸۵۰۲۱۱۰۷-۱۳۸۳/۱۱۰۷ سازمان امور مالیاتی کشور به زمان صدور بخشنامه قرار گیرد. "

۴- در پاسخ به شکایت مذکور، مدیر کل دفتر حقوقی و فراراداهای مالیاتی به موجب لایحه شماره ۱۴۰۱۴۰۱۴-۲۱۲/ص ۱۴۰۱/۷۰۲ اعلام کرده است:

" با توجه به اصلاح ماده ۱۳۷ قانون مالیات های مستقیم به موجب اصلاحیه مورخ ۱۳۹۴/۴/۳۱، که بر اساس ماده ۲۸۱ آن قانون از ابتدای سال ۱۳۹۵ لازم الاجرا می باشد و جایگزین شدن عبارت «انواع بیمه های عمر و زندگی» به جای عبارت «بیمه عمر» در ماده مذکور و با مدنظر قرار دادن مواد قانونی مربوطه در خصوص حق بیمه های پرداختی موضوع قانون تأمین اجتماعی، سازمان امور مالیاتی کشور نسبت به صدور بخشنامه جدید (بخشنامه شماره ۲۰۰۹۸۰۴۴-۱۳۹۸/۵۰۱۴) در خصوص کسر هزینه ها و انواع بیمه های عمر و زندگی و درمانی موضوع ماده ۱۳۷ قانون مالیات های مستقیم از درآمد مشمول مالیات و لغو بخشنامه شماره ۱۹۴۱۸/۴۳۸۵۰۲۱۱۰۷ اقدام نمود.

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده: ۰۰۰۲۰۹۳
شماره پرونده: ۱۶۱۹۰۴۱-۱۴۰۳۱۹۲۰۰۰
دادنامه: ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۷۴۳
تاریخ: ۱۴۰۱/۱۲/۰۹
پیوست:

بر اساس قسمت اخیر بند ۱ بخشنامه شماره ۲۰۰۰۹۸۰۴۴-۱۳۹۸۰۵۰۱۴: «... کارفرمایان بیمه شدگان سازمان تأمین اجتماعی می توانند صرفاً به کسر سهم حق بیمه درمان پرداختی حقوق بگیران بیمه شده از حق بیمه موضوع مواد ۲۸، ۲۷، ۳ و ۲۹ قانون تأمین اجتماعی و کارفرمایان بیمه شدگان سازمان خدمات درمانی و سایر مؤسسات بیمه گر ایرانی نیز می توانند با کسر کل سهم حق بیمه پرداختی درمانی حقوق بگیران بیمه شده خود از درآمد مشمول مالیات حقوق آنان و قید میزان آن در فهرست های حقوق تسلیمی به اداره امور مالیاتی ذیربط، مالیات متعلق را محاسبه نماید. چنانچه پرداخت کنندگان حقوق برای حقوق بگیران خود یا مؤسسات بیمه ایرانی اقدام به انعقاد قرارداد انواع بیمه های عمر و زندگی و بیمه های درمانی تکمیلی نموده و ماهیان سهم خود بیمه مربوط به حقوق بگیر را از حقوق وی کسر و به مؤسسات بیمه پرداخت نمایند، در این صورت نیز مجاز هستند ضمن درج میزان حق بیمه پرداختی سهم حقوق بگیر در فهرست های حقوق و ارائه گواهی مؤسسه بیمه به اداره امور مالیاتی مربوطه نسبت به کسر حق بیمه پرداختی از درآمد مشمول مالیات حقوق آنان اقدام نمایند.»

با توجه به ابطال عبارت «کسر سهم حق بیمه درمان پرداختی حقوق بگیران بیمه شده از «حق بیمه موضوع مواد ۲۸، ۲۷، ۳ و ۲۹ قانون تأمین اجتماعی» از بند ۱ بخشنامه شماره ۲۰۰۰۹۸۰۴۴-۱۳۹۸۰۵۰۱۴ توسط دیوان عدالت اداری و خلاء ایجاد شده در این خصوص یا وجود مکاتبات متعدد با سازمان تأمین اجتماعی در خصوص میزان حق بیمه سهم درمان کارکنان پاسخی در این خصوص واصل نگردید و سازمان مذکور به طور کلی با این استدلال که مازاد هفت درصد نسبت به بیمه درمان، حق بیمه عمر و زندگی کارکنان می باشد، تمامی هفت درصد حق بیمه درمان کارکنان را مشمول مقررات ماده ۱۳۷ قانون مالیات های مستقیم اعلام نمود و متعاقباً این موضوع توسط سازمان مذکور به موجب قسمت اخیر بخشنامه شماره ۱۴۰۰۰۹۹۸۵-۵۰۴۰۰۱۴۰۰۱۲۰۱۳-۱۴۰۰۰۱۲۰۱۳ اعلام عمومی شد. هرچند که این سازمان مفاد بخشنامه سازمان تأمین اجتماعی را مطابق با مقررات ماده ۱۳۷ قانون مالیات های مستقیم نمی داند لیکن به منظور رفع خلاء ایجاد شده و رعایت حقوق مؤدیان و جلوگیری از تطویل رسیدگی به پرونده های مالیاتی درگیر با این موضوع، از تاریخ صدور بخشنامه مزبور توسط سازمان تأمین اجتماعی آن را به عنوان ملاک محاسبه حق بیمه کارکنان قرار داده است. با توجه به مراتب فوق تسری کسر کل حق بیمه حقوق بگیران به تاریخ صدور بخشنامه ۱۳۸۳/۱۱/۰۷-۲۱۱۰۴۳۸۵/۱۹۴۱۸ فاقد موضوعیت می باشد. "

۵- پرونده در اجرای فراز دوم ماده ۳۵ آیین نامه اداره جلسات هیات عمومی و هیات های تخصصی بدو به هیات تخصصی مالیاتی، بانکی ارجاع می شود و نظر اتفاق آراء اعضای هیات تخصصی مزبور بر عدم موافقت با ابطال مصوبه از تاریخ تصویب در دستور کار جلسه هیات عمومی قرار می گیرد.
هیات عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۹ به ریاست معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور هیات عمومی و با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیات عمومی

هیات عمومی دیوان عدالت اداری بر مبنای رأی شماره 13984.11-9809970905810591 و براساس دلایل و مستندات مقرر در رأی مذکور، حکم به ابطال بند 2 بخشنامه شماره 211.4385.19418 مورخ 1383.11.7 رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور صادر کرده است. با توجه به طرح تقاضای اعمال ماده 13 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 نسبت به رأی مزبور و تسری اثر ابطال مقرر در موضوع آن به زمان تصویب، موضوع در جلسه مورخ 1401.12.9 هیات عمومی دیوان عدالت اداری مطرح شد و مورد بررسی قرار گرفت و اکثریت اعضای هیات عمومی دیوان عدالت اداری بر مبنای اختیار حاصل از حکم مقرر در قسمت دوم ماده 35 آیین نامه اداره جلسات هیات عمومی و هیات های تخصصی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1393 با اعمال ماده 13 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 نسبت به رأی شماره 13984.11-9809970905810591 موافقت کردند و بر همین اساس بند 2 بخشنامه شماره 211.4385.19418 مورخ 1383.11.7 رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور مستند به بند 1 ماده 12 و مواد 13 و 88 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 از تاریخ تصویب ابطال می شود.

مهدی دربین

هیات عمومی دیوان عدالت اداری

معاون قضایی دیوان عدالت اداری